

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 9C/123/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5813205124
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krivdová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2017:5813205124.5

Rozhodnutie

Okresný súd Námestovo, sudkyňou JUDr. Zuzanou Krivdovou, v sporovej veci žalobcov: 1/ B. R., nar. X.X.XXXX, bytom V., F. P. XXX, 2/ C. R., nar. X.X.XXXX, bytom V., F. P. XXX, 3/ E. R., nar. XX.X.XXXX, bytom V., F. P. XXX, 4/ R. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., F. P. XXX, 5/ G. R., nar. XX.XX.XXXX, L. V., B. XX, 6/ G. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., B. XX, proti žalovanej: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Košice, Garbiarska 2, v konaní o zrušenie rozhodcovských rozsudkov, takto

rozhodol:

I. Súd **z r u š u j e** rozhodcovské rozsudky Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41: sp.zn. XC/XXX/XXXX z XX.X.XXXX, sp.zn. XC/XXX/XXXX z XX.X.XXXX, sp.zn. XC/XXX/XXXX z XX.X.XXXX, sp.zn. XC/XXX/XXXX z XX.X.XXXX, sp.zn. XC/XXX/XXXX z XX.X.XXXX, sp.zn. XC/XXX/XXXX z XX.X.XXXX, sp.zn. XC/XXXX/XXXX z XX.X.XXXX, sp.zn. XC/XXXX/XXXX z XX.X.XXXX.

II. Žalobcom v rade 1/ až 6/ **nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .**

Odôvodnenie

1. Žalobcovia v rade 1/ až 6/ sa žalobou doručенou tunajšiemu súdu 16.7.2013 (po jej doplnení podaniami z 26.9.2013 o ich podpis na podanej žalobe) domáhali, aby súd zrušil rozhodcovské rozsudky Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, vydané rozhodcom JUDr. Michalom Škriabom, označené (konkretizované) vo výrokovej časti tohto rozsudku.

2. Podanie žaloby odôvodnili s poukazom na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo 1/2012 z 21.3.2012 a sp.zn. XCdo X/XXXX z XX.X.XXXX v podstate neplatnosťou rozhodcovskej doložky, obsiahnutej v časti „Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007“ k poisťovej zmluve uzatvorenej so žalovanou s tým, že v posudzovanej veci ide o spotrebiteľský právny vzťah. Aj napriek tomu, že žalobcovia (každý z nich v rámci svojej zmluvy uzatvorenej so žalovanou) podpísali „Osobitné zmluvné dojednania k poisťovej zmluve, rozhodcovská doložka nebola individuálne vyjednaná a je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Zároveň žiadali, aby súd vydal uznesenie, ktorým odloží vykonateľnosť predmetných rozhodcovských rozsudkov, a to až do právoplatného rozhodnutia o veci samej.

3. Žalovaná, hoci písomným podaním, doručeným tunajšiemu súdu 24.7.2014 (č.l. 182) požiadala o predĺženie lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe, možnosť vyjadriť sa k žalobe osobitným podaním následne nevyužila. Spolu s touto žiadosťou o predĺženie lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe podala i návrh na prerušenie predmetného konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. a to až do právoplatného ukončenia konania vedeného na Ústavnom súde Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 382/2013, o ktorom tunajší súd rozhodol uznesením, č.k. XC/XXX/XXXX-XXX (č.l. XXX) z XX.XX.XXXX tak, že návrh na

prerušenie konania zamietol z dôvodu, že konanie vedené na Ústavnom súde Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS XXX/XXXX bolo právoplatne ukončené nálezom zo dňa 30.9.2014 s výsledkom, že základné práva žalovanej porušené neboli, čo znamená, že odpadol dôvod prerušenia predmetného konania.

V tomto návrhu na prerušenie konania poukázala na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. XCdo X/XXXX z XX.X.XXXX rozhodol v procesnej forme o odmietnutí dovolania, i napriek tomu vyslovil v odôvodnení uznesenia závery meritórnej povahy nemajúce žiaden vzťah ku dôvodom odmietnutia dovolania. S poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 402/2008 z 1.4.2009 (týkajúci sa trestnej veci) uviedol, že meritórnym formulovaním záverov nižších súdov v prípade odmietnutia dovolania je porušením práva účastníka na súdnu ochranu a právo účastníka na spravodlivý proces i porušením zákazu denegatio iustitiae. Na neprípustné a v rozpore s ústavou vyprodukované účelové odôvodnenie v exekučnej veci, ktorá prebehla bez účasti žalovanej (v exekučnom konaní oprávneného) a navyše vo viacerých aspektoch v rozpore s ústavou, nie je možné prihliadať ako na relevantný právny názor vyššieho súdu. V ďalšom poukazujúc na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS XXX/XXXX z XX.X.XXXX, ktorým bolo konštatované porušenie jeho základného práva (t.j. základného práva žalovaného) na spravodlivý proces, a to postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v exekučnej veci vedenej pod sp.zn. 2Cdo 5/2012, ktoré bolo ústavným súdom zrušené (a postup najvyššieho súdu a nižších exekučných súdov) je takmer totožné s rozhodnutím najvyššieho súdu sp.zn. 6Cdo 1/2012 - teda s tým uznesením, o ktoré žalujúca strana opiera svoju argumentáciu v tomto konaní. Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 382/2013 ústavný súd prijal na ďalšie konanie jeho sťažnosť (t.j. sťažnosť žalovaného obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a.s.), ktorou namietala porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd okrem iného aj postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. X M. X/XXXX z XX.X.XXXX. Z prijatia ústavnej sťažnosti dotýkajúcej sa tohto uznesenia na ďalšie konanie v spojení s nálezom ústavného súdu v obdobnej veci (II. ÚS XXX/XXXX) vyplýva pravdepodobnosť hraničiaca s istotou, že uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 6Cdo X/XXXX bude zrušené. Vec prejednáva identický senát (II. ÚS), ktorý v inom obdobnom konaní (II. ÚS XXX/XXXX) podobné uznesenie najvyššieho súdu už zrušil.

4. Žalovaná v ďalšom konaní nevyužila možnosť zaujať k žalobe ešte osobitné stanovisko a k žalobe sa iným podaním už nevyjadřila.

5. Uznesením tunajšieho súdu, č.k. XC/XXX/XXXX-XXX (č.l. 207) z X.X.XXXX tunajší súd odložil vykonateľnosť predmetných rozhodcovských rozsudkov, a to až do právoplatného skončenia tohto konania sp.zn. XC/XXX/XXXX.

6. Vzhľadom na to, že vec je súdom rozhodovaná za účinnosti procesného kódexu účinného od X.X.XXXX (zákon č. XXX/XXXX Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“), súd bol povinný pri svojom postupe aplikovať tento nový procesný kódex (§ 470 ods. 1 CSP) s tým, že účinky doterajších procesných úkonov ostali zachované (§ 470 ods. 2 CSP), pričom v súlade s procesnou terminológiou nového civilného kódexu označil navrhovateľov ako žalobcov a odporkyňu ako žalovanú.

7. V prejednávanej veci súd podľa § 297 CSP vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania, pretože podľa názoru súdu bolo možné vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených žalobcom, išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,-Eur. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd na svojej úradnej tabuli dňa 28.6.2017.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisového materiálu (žaloba s prílohami, kópie poisťovacích zmlúv a kópie rozhodcovských rozsudkov označených vo výroku I. tohto rozsudku) a zistil tento skutkový stav:

9. Žalobkyňa v rade 1/ uzatvorila so žalovanou dňa 30.12.2007 poisťovaciu zmluvu č. 4443300014, pričom k zániku poisťovacieho vzťahu došlo dňa 30.6.2008, čo konštatovala žalovaná v liste adresovanom žalobkyňi v rade 1/ zo dňa 15.5.2008, v ktorom uviedla, že dňa 9.5.2008 jej bola doručená žiadosť o zrušenie poisťovacieho zmluvy. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 podanom na Arbitrážnom súde v Košiciach so sídlom Alžbetina 41 dňa 4.1.2012 (ďalej len

"rozhodcovský súd") uplatnila pohľadávky vo výške 195,51 Eur s príslušenstvom, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a. Rozsudkom označeného rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/266/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobkyni v rade 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 195,51 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur alebo aby v tej istej lehote podala odpor na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal.

Žalobkyňa v rade 1/ uzatvorila so žalovanou tiež poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, a to dňa 23.8.2007, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo dňa 24.6.2008, čo konštatovala žalovaná v liste adresovanom žalobkyni v rade 1/ zo dňa 15.5.2008, v ktorom uviedla, že dňa 9.5.2008 jej bola doručená žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávky vo výške 211,43 Eur s príslušenstvom, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a. Rozsudkom tohto rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/262/2012 zo dňa XX.X.XXXX bola žalobkyni v rade 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 211,43 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur.

Obidva označené rozhodcovské rozsudky žalobkyňa v rade 1/ prevzala 24.6.2013.

10. Žalobkyňa v rade 2/ uzatvorila so žalovanou dňa 20.8.2007 poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo dňa 21.6.2008, čo konštatovala žalovaná v liste adresovanom žalobkyni v rade 2/ zo dňa 23.4.2008, v ktorom uviedla, že dňa 14.4.2008 jej bola doručená žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávku vo výške 102,90 Eur s príslušenstvom, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku I.. písm. 7a. Rozsudkom označeného rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/995/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobkyni v rade 2/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 102,90 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur alebo aby v tej istej lehote podala odpor na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal.

Žalobkyňa v rade 2/ zároveň uzatvorila so žalovanou aj poisťnú zmluvu č. 4453200005, a to dňa XX.XX.XXXX, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo dňa 29.4.2008, čo konštatovala žalovaná v liste adresovanom žalobkyni v rade 2/ zo dňa 3.3.2008, v ktorom uviedla, že dňa 25.2.2008 jej bola doručená žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávky vo výške 195,51 Eur s príslušenstvom, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. Xa. Rozsudkom tohto rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/992/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobkyni v rade 2/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 195,51 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur.

Žalobkyňa v rade 2/ tiež uzatvorila so žalovanou aj poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, a to dňa 21.2.2008, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo zo strany žalovanej dňa 22.7.2008, čo konštatovala žalovaná v liste označenom ako „Zrušenie PZ č. XXXXXXXXXXXX“ adresovanom žalobkyni v rade 2/ zo dňa 12.9.2008 z dôvodu konečného nedoplatku poisťného za 2 poisťné obdobia a to vo výške 1.224,-Sk. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávky vo výške 105,96 Eur s príslušenstvom, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a. Rozsudkom tohto rozhodcovského súdu sp.zn. XC/XXX/XXXX zo dňa 19.1.2012 bola žalobkyni v rade 2/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 208,57 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur.

Všetky označené rozhodcovské rozsudky žalobkyňa v rade 2/ prevzala 25.6.2013.

11. Žalobca v rade 3/ uzatvoril so žalovanou dňa 19.6.2007 poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo zo strany žalovanej dňa 20.4.2008, čo konštatovala žalovaná v liste označenom ako „Zrušenie PZ č. XXXXXXXXXXXX“ adresovanom žalobcovi v rade 3/ zo dňa 26.5.2008 z dôvodu konečného nedoplatku poisťného za 2 poisťné obdobia a to vo výške 1.424,-Sk. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2002 uplatnila pohľadávku vo výške 105,96 Eur, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a zodpovedajúce výške odmeny za sprostredkovanie poisťnej zmluvy. Rozsudkom označeného rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/259/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobcovi v rade 3/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 105,96

Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur. Označený rozhodcovský rozsudok žalobca v rade 3/ prevzal 25.6.2013.

12. Žalobca v rade 4/ uzatvoril so žalovanou dňa 25.9.2007 poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, pričom z listín predložených žalujúcou stranou nie je zistiteľné, akým spôsobom došlo k zániku tejto poisťnej zmluvy. Vzhľadom k tomu, že i v prípade tohto žalobcu bol vydaný rozhodcovský rozsudok na identickom skutkovom základe ako v ostatných prípadoch, niet pochyb, že došlo aj k zániku tohto zmluvného vzťahu. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania o zaplatenie a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávku vo výške 208,57 Eur, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a zodpovedajúce výške odmeny za sprostredkovanie poisťnej zmluvy. Rozsudkom označeného rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/263/2012 zo dňa XX.X.XXXX bola žalobcovi v rade 4/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 208,57 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur. Označený rozhodcovský rozsudok žalobca v rade 4/ prevzal XX.X.XXXX.

13. Žalobkyňa v rade 5/ uzatvorila so žalovanou dňa 27.12.2007 poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo dňa 28.6.2008, čo konštatovala žalovaná v liste adresovanom žalobkyni v rade 5/ zo dňa 19.5.2008, v ktorom uviedla, že dňa 15.5.2008 jej bola doručená žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávku vo výške 149,20 Eur s príslušenstvom, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. Xa. Rozsudkom označeného rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/1630/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobkyni v rade 5/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 149,20 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur alebo aby v tej istej lehote podala odpor na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal. Označený rozhodcovský rozsudok žalobkyňa v rade 5/ prevzala 19.6.2013.

14. Žalobca v rade 6/ dňa 17.11.2007 poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo dňa 18.7.2008, čo konštatovala žalovaná v liste adresovanom žalobcovi v rade 6/ zo dňa 19.5.2008, v ktorom uviedla, že dňa 15.5.2008 jej bola doručená žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania o zaplatenie a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávku vo výške 147,12 Eur, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a. Rozsudkom označeného rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/1628/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobcovi v rade 6/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 147,12 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur. Označený rozhodcovský rozsudok žalobca v rade 6/ prevzal 19.6.2013.

15. Súčasťou všetkých vyššie identifikovaných poisťných zmlúv boli aj všeobecné poisťné podmienky Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapid, a.s. (obchodné meno používané žalovanou od 3.11.2006 do 31.12.2008 - poznámka súdu).

16. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Košice I. oddielu: Sa, vložka číslo: 470/V z 30.8.2017 súd zistil, že rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. z. 100-000-044-845, sp. X zo dňa 14. júna 2017 o zavedení nútenej správy podľa § 139 ods. 1 písm. l) v spojení s § 147 a nasl. zákona č. 39/2015 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých iných zákonov v znení neskorších predpisov bola na žalovanú zavedená nútená správa a správcom na výkon nútenej správy sa stala JUDr. Irena Sopková.

17. Právomoc označeného rozhodcovského súdu bola vo všetkých prípadoch založená rozhodcovskou doložkou obsiahnutou tak v XV. časti všeobecných poisťných podmienok z 21.5.2007, ako i v bode 2. osobitných dojednaní č. 01/2007 k tejto poisťnej zmluve.

18. Z rozhodovacej činnosti je súdu známe, že XV. časť všeobecných poisťných podmienok z 21.5.2007 (t.j. identických ako v posudzovanom prípade), označená ako „Rozhodcovské konanie“, obsahovala okrem iného aj tieto ustanovenia:

Poisťovňa a poisťník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom.

Pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnická osoba zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský sud, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu tromi fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Svoj výslovný, bezvýhradný a neodvolateľný súhlas s týmto vyjadruje poisťník podpisom týchto všeobecných poisťných podmienok. Rozhodca musí byť plnoletý, spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu, musí mať skúsenosti na výkon funkcie rozhodcu a musí byť bezúhonný. Poisťovňa vydá štatút rozhodcovského súdu a jeho rokovací poriadok, ktorý zverejní na svojej internetovej stránke. Ak stály rozhodcovský súd zriadi osobitná právnická osoba, jeho štatút i rokovací poriadok vydá táto právnická osoba a zverejní ho postupom podľa § 12 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z.z. uverejnením v Obchodnom vestníku.

Štatút rozhodcovského súdu upraví okrem náležitostí uvedených v § 13 zákona č. 244/2002 Z.z. najmä postup ustanovenia náhradných rozhodcov, postup podávania námietok proti rozhodcom, miesto rozhodcovského konania, spôsob doručovania písomností, poplatky za rozhodcovské konanie, odmenu rozhodcovského súdu, lehoty na rozhodovanie.

Rozhodnutie rozhodcovského súdu v spore je rozhodnutím konečným a nemožno ho preskúmať iným rozhodcom alebo rozhodcovským súdom. Dôvody, pre ktoré možno žiadať obnovu konania podľa osobitného zákona, nie sú dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Rozhodcovský súd rozhoduje podľa zásad rovnosti účastníkov pred rozhodcovským súdom, chráni záujmy poisťovne i oprávnené nároky poisťníkov, poistených, oprávnených osôb a ich právnych nástupcov, pričom dbá, aby povaha a účel poistenia boli vždy zachované.

Všetky náklady konania pred rozhodcovským súdom vrátane administratívneho poplatku a ostatných trov rozhodcovského konania znáša neúspešná strana v rozsahu a podľa zásad bližšie určených vo vnútorných predpisoch rozhodcovského súdu.

Dojednanie tohto článku má univerzálnu povahu a zaväzuje bezvýhradne všetkých právnych nástupcov zmluvných strán. S prechodom alebo prevodom pohľadávky z postupcu na postupníka nadobúda postupník zároveň celé príslušenstvo pohľadávky (vrátane nároku na úhradu nákladov spojených s uplatnením tejto pohľadávky pred rozhodcovským súdom, ktorý mu bude v prípade úspechu v spore rozhodcovským súdom priznaný), všetky hmotné práva, iné práva a procesné práva, ktoré sú s postúpenou pohľadávkou spojené vrátane práva ustanovovať rozhodcu dojednaným spôsobom podľa ods. 2 tohto článku.

19. V bode 2. osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k predmetnej poisťnej zmluve bolo uvedené: „Poisťník (poistený) a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojím podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.“

20. Poistné zmluvy, ktoré boli uzatvorená medzi sporovými stranami je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Zo zmluvy je zrejmé, že žalovaná ako poisťovateľ konal v rámci predmetu svojej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra a žalobcovia sú spotrebiteľmi, keďže uzatvorili zmluvu ako fyzické osoby. Pre spotrebiteľské zmluvy je pritom charakteristické, že ide o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačení tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Týka sa to aj predmetnej veci, pretože poistné zmluvy boli vyplnené na vopred pripravenom predtlačenom tlačive.

21. Súd konštatuje, že právny vzťah medzi stranami sporu, založený vyššie označenou poistnou zmluvou je spotrebiteľským vzťahom, preto je ho potrebné posúdiť aj podľa ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, a to s prihliadnutím na právnu úpravu platnú v čase uzavretia zmluvy ako i zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014 (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“).

22. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v platnom znení spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých

účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom. (Tento výpočet zo strany zákonodarcu dopĺňaný a precizovaný a v tomto výpočte s účinnosťou od 1.1.2008 je výslovne uvedená aj neprijateľná podmienka - požadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom boli výlučne riešené v rozhodcovskom konaní. Len zo samej skutočnosti, že sa uvedená podmienka v tomto príkladnom výpočte v čase uzatvorenia zmluvy nenachádzala, nemožno vyvodiť, že vyžadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, nie je neprijateľnou podmienkou obsiahnutou v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

23. Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),

b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,

c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,

d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,

e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,

f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,

g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),

h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo

i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,

j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

24. Podľa § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 335/2014 Z.z.“) tento zákon upravuje spotrebiteľské rozhodcovské konanie.

Podľa § 45 ods. 1 písm. e) zákona č. 335/2014 Z.z. účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy.

Podľa § 47 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, nemožnosti riešiť predmet sporu v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo z dôvodu, že sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, pokračuje súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Podľa § 73 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

Podľa § 73 ods. 2 zákona č. 335/2014 Z.z. na trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014; ustanovenie § 46 ods. 3 tým nie je dotknuté.

Podľa § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

25. Na základe vykonaného dokazovania a vyššie citovaných zákonných ustanovení mal súd za preukázané, že žaloba žalobcov v rade 1/ až 6/ je dôvodná a bola podaná včas, t.j. v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote, ktoré tvrdenie žalujúcej strany nebolo žalovanou nijakým spôsobom spochybnené. Vyhláseniu tohto rozsudku nebránilo ani zavedenie nútenej správy žalovanej, keďže táto skutočnosť nemá v zmysle príslušných právnych predpisov vplyv na procesnú spôsobilosť žalovanej, ani nemá za následok prerušenie, či zastavenie súdnych konaní, v ktorých žalovaná vystupuje ako strana.

26. Podľa názoru súdu žiadne také dojednanie (viď bod 18. a 19. tohto rozsudku) ani obdobné dojednanie nemožno považovať za také, ktoré by zabezpečovalo patričnú rovnováhu v právach a povinnostiach, či presnejšie nedostatok značnej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa. Takto koncipovaná rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ nielenže nemá dosah na výber rozhodcovského súdu, prípadne rozhodcu, ale v zmysle tejto doložky sa spotrebiteľ vopred vzdáva riešiť prípadné spory vzniknuté zo zmluvného vzťahu pred všeobecným štátnym súdom. Takto formulovaná rozhodcovská doložka bola tiež v rozpore so zákonom č. 244/2002 Z.z., konkrétne s ustanoveniami § 6 a § 8 označeného zákona (upravujúcimi spôsoby dohody zmluvných strán o rozhodcovi), keďže doložka oprávňuje na výber rozhodcu výlučne len žalovanú, ktorej dokonca umožňuje zriadiť „vlastný“ rozhodcovský súd. Táto rozhodcovská doložka odporuje základným predpokladom na nezávislosť a nestrannosť rozhodcov a základným procesným zásadám rozhodcovského konania (rovnosť účastníkov konania podľa § 17 označeného zákona). V súvislosti s predmetným rozhodcovským konaním nemožno prehliadnuť ani zjavne neprimerané finančné náklady - poplatky a trovy rozhodcovského konania, ktoré si toto arbitrážne konania vyžiadalo, a to tak vo vzťahu k žalobcom vymáhanému nároku, ako i v porovnaní s nákladmi, ktoré sú spojené s konaním pred všeobecným súdom (trovy rozhodcovského konania vo všetkých vyššie uvedených prípadoch prevyšujú výšku uplatnených pohľadávok).

27. Predmetná rozhodcovská doložka z hľadiska svojej formulácie napĺňa všetky kritériá neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súd konštatuje, že v danom prípade nemožno predmetnú rozhodcovskú doložku považovať za individuálne dojednanú. Táto doložka je totiž obsiahnutá vo všeobecných poistných podmienkach, na ktorých tvorbe spotrebiteľ neparticipoval a ktorých obsah nemohol ovplyvniť. Na tomto závere nemení nič ani fakt, že všeobecné poistné podmienky sú v niektorých ustanoveniach koncipované doslovne tak, že „zmluvné strany sa dohodli“, čo samo osebe môže evokovať, že sú výsledkom skutočného „dohodovacieho procesu“ v právnom zmysle, avšak bez ďalšieho ide vlastne len o akceptovanie zmluvných podmienok kladených výlučne jednou zmluvnou stranou bez možnosti ich ovplyvnenia a modifikácie druhou zmluvnou stranou. O individuálnom dojednaní tejto rozhodcovskej doložky nesvedčí ani oprávneným následne daná možnosť individuálne odmietnuť XV. časť všeobecných poistných podmienok, v ktorých je rozhodcovská doložka zakomponovaná, k čomu ako je súdu známe z jeho došlo dodatkom č. 2 k všeobecným poistným podmienkam z 21.5.2007, platným a účinným od 15.12.2008, ktorý je tunajšiemu súdu známy z rozhodovacej činnosti. Pokiaľ by totiž oprávnený považoval za individuálne dojednanú už predmetnú rozhodcovskú doložku obsiahnutú vo všeobecných poistných podmienkach, resp. v osobitných dojednaniach č. 01/2007 (ktoré povinný podpísal 28.7.2008), tak potom odvolací súd považuje za nelogické, rozporuplné a kontraproduktívne, aby oprávnený po cca troch mesiacoch dopĺňal tieto všeobecné poistné podmienky o

sťažnosť sťažovateľky v obdobnej veci odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť - rozhodol bez toho, aby zdôvodnil potrebu zmeny doterajšej konštantnej judikatúry (napr. I. ÚS XXX/XXXX, I. ÚS XXX/XXXX, m.m. IV. ÚS XXX/XXXX, II. ÚS XXX/XXXX, A.. ÚS XXX/XXXX, A.. ÚS XXX/XXXX, A.. ÚS XXX/XXXX, A.. ÚS XXX/XXXX) a predmetnú vec ani nepredložil podľa § 6 zákona o ústavnom súde plénu ústavného súdu pre účely zjednotenia právnych názorov senátov (k odchylnému právnemu názoru dochádza aj v súvislosti s procesnými rozhodnutiami o odmietnutí sťažností z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti, keďže ide o kvázi meritórne rozhodnutia, pozn.) Pre toto opačné rozhodnutie senátu II. ÚS možno bez ďalšieho považovať za ojedinelé a vybočujúce z inak konštantnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu. Pri rozhodovaní (nielen) ústavného súdu je potrebné mať na zreteli predovšetkým záujem na stabilite súdnych rozhodnutí....“.

30. Primárnym základom záveru okresného súdu je neplatnosť samotnej rozhodcovskej doložky, pričom táto neplatnosť rozhodcovskej doložky vyplýva nielen z posudzovania predmetnej rozhodcovskej doložky podľa spotrebiteľských právnych noriem (rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná), i z posúdenia rozhodcovskej doložky podľa zákona č. 244/2002 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej poisťovnej zmluvy.

31. Neplatnosť rozhodcovskej doložky následne spôsobila, že rozhodcovský rozsudok, vydaný na jej základe, nie je formálne a materiálne vykonateľným. Právna teória i súdna prax považuje rozhodnutie vydané orgánom, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, za rozhodnutie zdanlivé, ničotné, nulité (paakt).

32. Len pre úplnosť súd navyše dodáva, že predmetné rozhodcovské rozsudky vydané sú postihnuté vadou formálnej vykonateľnosti z dôvodu, že boli vydané postupom, ktorý nemal oporu v zákone č. 244/2002 Z.z. a v platných právnych predpisoch. Zákon č. 244/2002 Z.z. vychádza z modelu súdneho konania uskutočňovaného za účasti oboch sporových strán, ktoré majú právo vyjadriť sa k predmetu sporu ešte pred vydaním meritórneho rozhodnutia, ktoré má byť obdobou súdneho rozsudku. Postupy obdobné rozkazným konaniam neboli ani pri použití § 51 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z.z. prípustné. Podľa názoru súdu postup rozhodcu v rozhodcovskom konaní, ktorý viedol k vydaniu rozhodcovského rozsudku v tzv. „skrátenom konaní“, nemá žiadnu oporu v zákone č. 244/2002 Z.z. Zákon č. 244/2002 Z.z. nepozná pojem skrátenejší rozhodcovský rozsudok. V zmysle ustanovenia § 33 označeného zákona rozhodcovský súd rozhoduje rozhodcovským rozsudkom. Keďže zákon č. 244/2002 Z.z. nepoznal pojem skrátenejší rozhodcovský rozsudok, nemôže si ho rozhodca upraviť v rokovacom poriadku. Rokovací poriadok slúži k tomu, aby si rozhodcovský súd upravil konanie v zmysle zákona o rozhodcovskom konaní. Rokovací poriadok je interný akt, ktorý nie je nadriadený zákonu a z toho dôvodu nemôže upraviť spôsob rozhodovania mimo rámec zákona. Z uvedeného teda vyplýva, že rozhodcovský súd nemal právo rozhodovať v skrátenom rozhodcovskom konaní, ani skrátenejším rozhodcovským rozsudkom.

33. Na základe vyššie uvedených skutočností súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

34. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z toho, že žalobcovia v rade 1/ až 6/ boli v celom rozsahu úspešní, keďže ich žalobe bolo vyhovené. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia ako úspešná strana sporu si nárok na náhradu trov konania neuplatnili a preukázateľne im ani žiadne trovy v súvislosti s týmto konaním nevznikli, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v rade 1/ až 6/ sa žalobou doručitou tunajšiemu súdu 16.7.2013 (po jej doplnení podaniami z 26.9.2013 o ich podpis na podanej žalobe) domáhali, aby súd zrušil rozhodcovské rozsudky Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, vydané rozhodcom JUDr. Michalom Škriabom, označené (konkretizované) vo výrokovej časti tohto rozsudku.

2. Podanie žaloby odôvodnili s poukazom na uznesenia X. súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo 1/2012 z XX.X.XXXX a sp.zn. XCdo X/XXXX z XX.X.XXXX v podstate neplatnosťou rozhodcovskej

doložky, obsiahnutej v časti „Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007“ k poisťnej zmluve uzatvorenej so žalovanou s tým, že v posudzovanej veci ide o spotrebiteľský právny vzťah. Aj napriek tomu, že žalobcovia (každý z nich v rámci svojej zmluvy uzatvorenej so žalovanou) podpísali „Osobitné zmluvné dojednania k poisťnej zmluve, rozhodcovská doložka nebola individuálne vyjednaná a je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Zároveň žiadali, aby súd vydal uznesenie, ktorým odloží vykonateľnosť predmetných rozhodcovských rozsudkov, a to až do právoplatného rozhodnutia o veci samej.

3. Žalovaná, hoci písomným podaním, doručeným tunajšiemu súdu 24.7.2014 (č.l. 182) požiadala o predĺženie lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe, možnosť vyjadriť sa k žalobe osobitným podaním následne nevyužila. Spolu s touto žiadosťou o predĺženie lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe podala i návrh na prerušenie predmetného konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. a to až do právoplatného ukončenia konania vedeného na Ústavnom súde Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 382/2013, o ktorom tunajší súd rozhodol uznesením, č.k. 9C/123/2013-172 (č.l. XXX) z XX.XX.XXXX tak, že návrh na prerušenie konania zamietol z dôvodu, že konanie vedené na I. súde R. republiky sp.zn. II. ÚS XXX/XXXX bolo právoplatne ukončené nálezom zo dňa 30.9.2014 s výsledkom, že základné práva žalovanej porušené neboli, čo znamená, že odpadol dôvod prerušenia predmetného konania.

V tomto návrhu na prerušenie konania poukázala na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo X/XXXX z XX.X.XXXX rozhodol v procesnej forme o odmietnutí dovolania, i napriek tomu vyslovil v odôvodnení uznesenia závery meritórnej povahy nemajúce žiaden vzťah ku dôvodom odmietnutia dovolania. S poukazom na nálež I. súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS XXX/XXXX z 1.4.2009 (týkajúci sa trestnej veci) uviedol, že meritórnym formulovaním záverov nižších súdov v prípade odmietnutia dovolania je porušením práva účastníka na súdnu ochranu a právo účastníka na spravodlivý proces i porušením zákazu denegatio iustitiae. Na neprípustné a v rozpore s ústavou vyprodukované účelové odôvodnenie v exekučnej veci, ktorá prebehla bez účasti žalovanej (v exekučnom konaní oprávneného) a navyše vo viacerých aspektoch v rozpore s ústavou, nie je možné prihliadať ako na relevantný právny názor vyššieho súdu. V ďalšom poukazuje na nálež Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 499/2012 z 10.7.2013, ktorým bolo konštatované porušenie jeho základného práva (t.j. základného práva žalovaného) na spravodlivý proces, a to postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v exekučnej veci vedenej pod sp.zn. XCdo X/XXXX, ktoré bolo ústavným súdom zrušené (a postup najvyššieho súdu a nižších exekučných súdov) je takmer totožné s rozhodnutím najvyššieho súdu sp.zn. 6Cdo X/XXXX - teda s tým uznesením, o ktoré žalujúca strana opiera svoju argumentáciu v tomto konaní. Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS XXX/XXXX ústavný súd prijal na ďalšie konanie jeho sťažnosť (t.j. sťažnosť žalovaného obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a.s.), ktorou namietala porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd okrem iného aj postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012 z 21.3.2012. Z prijatia ústavnej sťažnosti dotýkajúcej sa tohto uznesenia na ďalšie konanie v spojení s nálezom ústavného súdu v obdobnej veci (II. ÚS 499/2012) vyplýva pravdepodobnosť hraničiacia s istotou, že uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 6Cdo 1/2012 bude zrušené. Vec prejednáva identický senát (II. ÚS), ktorý v inom obdobnom konaní (II. ÚS 499/2012) podobné uznesenie najvyššieho súdu už zrušil.

4. Žalovaná v ďalšom konaní nevyužila možnosť zaujať k žalobe ešte osobitné stanovisko a k žalobe sa iným podaním už nevyjadřila.

5. Uznesením tunajšieho súdu, č.k. XC/XXX/XXXX-XXX (č.l. XXX) z X.X.XXXX tunajší súd odložil vykonateľnosť predmetných rozhodcovských rozsudkov, a to až do právoplatného skončenia tohto konania sp.zn. XC/XXX/XXXX.

6. Vzhľadom na to, že vec je súdom rozhodovaná za účinnosti procesného kódexu účinného od 1.7.2016 (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“), súd bol povinný pri svojom postupe aplikovať tento nový procesný kódex (§ 470 ods. 1 CSP) s tým, že účinky doterajších procesných úkonov ostali zachované (§ 470 ods. 2 CSP), pričom v súlade s procesnou terminológiou nového civilného kódexu označil navrhovateľov ako žalobcov a odporkyňu ako žalovanú.

7. V prejednávanej veci súd podľa § 297 CSP vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania, pretože podľa názoru súdu bolo možné vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených

žalobcom, išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,-Eur. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd na svojej úradnej tabuli dňa 28.6.2017.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisového materiálu (žaloba s prílohami, kópie poisťných zmlúv a kópie rozhodcovských rozsudkov označených vo výroku I. tohto rozsudku) a zistil tento skutkový stav:

9. Žalobkyňa v rade 1/ uzatvorila so žalovanou dňa 30.12.2007 poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo dňa 30.6.2008, čo konštatovala žalovaná v liste adresovanom žalobkyni v rade 1/ zo dňa 15.5.2008, v ktorom uviedla, že dňa 9.5.2008 jej bola doručená žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 podanom na Arbitrážnom súde v Košiciach so sídlom Alžbetina 41 dňa 4.1.2012 (ďalej len "rozhodcovský súd") uplatnila pohľadávky vo výške 195,51 Eur s príslušenstvom, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a. Rozsudkom označeného rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/266/2012 zo dňa XX.X.XXXX bola žalobkyni v rade 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 195,51 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur alebo aby v tej istej lehote podala odpor na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal.

Žalobkyňa v rade 1/ uzatvorila so žalovanou tiež poisťnú zmluvu č. 4443300008, a to dňa 23.8.2007, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo dňa 24.6.2008, čo konštatovala žalovaná v liste adresovanom žalobkyni v rade 1/ zo dňa 15.5.2008, v ktorom uviedla, že dňa 9.5.2008 jej bola doručená žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávky vo výške 211,43 Eur s príslušenstvom, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a. Rozsudkom tohto rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/262/2012 zo dňa XX.X.XXXX bola žalobkyni v rade 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 211,43 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur.

Obidva označené rozhodcovské rozsudky žalobkyňa v rade 1/ prevzala 24.6.2013.

10. Žalobkyňa v rade 2/ uzatvorila so žalovanou dňa 20.8.2007 poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo dňa 21.6.2008, čo konštatovala žalovaná v liste adresovanom žalobkyni v rade 2/ zo dňa 23.4.2008, v ktorom uviedla, že dňa 14.4.2008 jej bola doručená žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávku vo výške 102,90 Eur s príslušenstvom, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a. Rozsudkom označeného rozhodcovského súdu sp.zn. XC/XXX/XXXX zo dňa 19.1.2012 bola žalobkyni v rade 2/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 102,90 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur alebo aby v tej istej lehote podala odpor na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal.

Žalobkyňa v rade 2/ zároveň uzatvorila so žalovanou aj poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, a to dňa 28.10.2007, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo dňa 29.4.2008, čo konštatovala žalovaná v liste adresovanom žalobkyni v rade 2/ zo dňa 3.3.2008, v ktorom uviedla, že dňa 25.2.2008 jej bola doručená žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávky vo výške 195,51 Eur s príslušenstvom, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a. Rozsudkom tohto rozhodcovského súdu sp.zn. XC/XXX/XXXX zo dňa 19.1.2012 bola žalobkyni v rade 2/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 195,51 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur.

Žalobkyňa v rade 2/ tiež uzatvorila so žalovanou aj poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, a to dňa 21.2.2008, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo zo strany žalovanej dňa 22.7.2008, čo konštatovala žalovaná v liste označenom ako „Zrušenie PZ č. XXXXXXXXXXXX“ adresovanom žalobkyni v rade 2/ zo dňa 12.9.2008 z dôvodu konečného nedoplatku poisťného za 2 poisťné obdobia a to vo výške 1.224,-Sk. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávky vo výške 105,96 Eur s príslušenstvom, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a. Rozsudkom tohto rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/267/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobkyni v rade 2/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 208,57 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur.

Všetky označené rozhodcovské rozsudky žalobkyňa v rade 2/ prevzala 25.6.2013.

11. Žalobca v rade 3/ uzatvoril so žalovanou dňa 19.6.2007 poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXX, pričom k zániku poistného vzťahu došlo zo strany žalovanej dňa 20.4.2008, čo konštatovala žalovaná v liste označenom ako „Zrušenie PZ č. XXXXXXXXXX“ adresovanom žalobcovi v rade 3/ zo dňa 26.5.2008 z dôvodu konečného nedoplatku poistného za 2 poistné obdobia a to vo výške 1.424,-Sk. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2002 uplatnila pohľadávku vo výške 105,96 Eur, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poistnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a zodpovedajúce výške odmeny za sprostredkovanie poistnej zmluvy. Rozsudkom označeného rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/259/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobcovi v rade 3/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 105,96 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur. Označený rozhodcovský rozsudok žalobca v rade 3/ prevzal 25.6.2013.

12. Žalobca v rade 4/ uzatvoril so žalovanou dňa 25.9.2007 poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXX, pričom z listín predložených žalujúcou stranou nie je zistiteľné, akým spôsobom došlo k zániku tejto poistnej zmluvy. Vzhľadom k tomu, že i v prípade tohto žalobcu bol vydaný rozhodcovský rozsudok na identickom skutkovom základe ako v ostatných prípadoch, niet pochýb, že došlo aj k zániku tohto zmluvného vzťahu. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania o zaplatenie a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávku vo výške 208,57 Eur, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poistnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a zodpovedajúce výške odmeny za sprostredkovanie poistnej zmluvy. Rozsudkom označeného rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/263/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobcovi v rade 4/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 208,57 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur. Označený rozhodcovský rozsudok žalobca v rade 4/ prevzal 25.6.2013.

13. Žalobkyňa v rade 5/ uzatvorila so žalovanou dňa 27.12.2007 poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXX, pričom k zániku poistného vzťahu došlo dňa 28.6.2008, čo konštatovala žalovaná v liste adresovanom žalobkyňi v rade 5/ zo dňa 19.5.2008, v ktorom uviedla, že dňa 15.5.2008 jej bola doručená žiadosť o zrušenie poistnej zmluvy. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávku vo výške 149,20 Eur s príslušenstvom, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poistnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a. Rozsudkom označeného rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/1630/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobkyňi v rade 5/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 149,20 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur alebo aby v tej istej lehote podala odpor na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal. Označený rozhodcovský rozsudok žalobkyňa v rade 5/ prevzala 19.6.2013.

14. Žalobca v rade 6/ dňa 17.11.2007 poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXX, pričom k zániku poistného vzťahu došlo dňa 18.7.2008, čo konštatovala žalovaná v liste adresovanom žalobcovi v rade 6/ zo dňa XX.X.XXXX, v ktorom uviedla, že dňa 15.5.2008 jej bola doručená žiadosť o zrušenie poistnej zmluvy. Následne si žalovaná návrhom na začatie konania o zaplatenie a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 uplatnila pohľadávku vo výške 147,12 Eur, ktoré malo zodpovedať nákladom žalovanej vynaložených na uzavretie poistnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII. písm. 7a. Rozsudkom označeného rozhodcovského súdu sp.zn. 3C/1628/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobcovi v rade 6/ uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 147,12 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur. Označený rozhodcovský rozsudok žalobca v rade 6/ prevzal 19.6.2013.

15. Súčasťou všetkých vyššie identifikovaných poistných zmlúv boli aj všeobecné poistné podmienky Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapid, a.s. (obchodné meno používané žalovanou od 3.11.2006 do 31.12.2008 - poznámka súdu).

16. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Košice I. oddielu: Sa, vložka číslo: 470/V z XX.X.XXXX súd zistil, že rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. z. XXX-XXX-XXX-XXX, sp. X zo dňa XX. júna 2017 o zavedení nútenej správy podľa § 139 ods. 1 písm. l) v spojení s § 147 a nasl. zákona č. 39/2015 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých iných zákonov v znení neskorších predpisov bola na žalovanú zavedená nútená správa a správcom na výkon nútenej správy sa stala JUDr. Irena Sopková.

17. Právomoc označeného rozhodcovského súdu bola vo všetkých prípadoch založená rozhodcovskou doložkou obsiahnutou tak v XV. časti všeobecných poisťných podmienok z 21.5.2007, ako i v bode 2. osobitných dojednaní č. 01/2007 k tejto poisťnej zmluve.

18. Z rozhodovacej činnosti je súdu známe, že XV. časť všeobecných poisťných podmienok z 21.5.2007 (t.j. identických ako v posudzovanom prípade), označená ako „Rozhodcovské konanie“, obsahovala okrem iného aj tieto ustanovenia:

Poisťovňa a poisťník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchýlnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom.

Pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Svoj výslovný, bezvýhradný a neodvolateľný súhlas s týmto vyjadruje poisťník podpisom týchto všeobecných poisťných podmienok. Rozhodca musí byť plnoletý, spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu, musí mať skúsenosti na výkon funkcie rozhodcu a musí byť bezúhonný. Poisťovňa vydá štatút rozhodcovského súdu a jeho rokovací poriadok, ktorý zverejní na svojej internetovej stránke. Ak stály rozhodcovský súd zriadi osobitná právnická osoba, jeho štatút i rokovací poriadok vydá táto právnická osoba a zverejní ho postupom podľa § 12 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z.z. uverejnením v Obchodnom vestníku.

Štatút rozhodcovského súdu upraví okrem náležitostí uvedených v § 13 zákona č. 244/2002 Z.z. najmä postup ustanovenia náhradných rozhodcov, postup podávania námietok proti rozhodcom, miesto rozhodcovského konania, spôsob doručovania písomností, poplatky za rozhodcovské konanie, odmenu rozhodcovského súdu, lehoty na rozhodovanie.

Rozhodnutie rozhodcovského súdu v spore je rozhodnutím konečným a nemožno ho preskúmať iným rozhodcom alebo rozhodcovským súdom. Dôvody, pre ktoré možno žiadať obnovu konania podľa osobitného zákona, nie sú dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Rozhodcovský súd rozhoduje podľa zásad rovnosti účastníkov pred rozhodcovským súdom, chráni záujmy poisťovne i oprávnené nároky poisťníkov, poistených, oprávnených osôb a ich právnych nástupcov, pričom dbá, aby povaha a účel poistenia boli vždy zachované.

Všetky náklady konania pred rozhodcovským súdom vrátane administratívneho poplatku a ostatných trov rozhodcovského konania znáša neúspešná strana v rozsahu a podľa zásad bližšie určených vo vnútorných predpisoch rozhodcovského súdu.

Dojednanie tohto článku má univerzálnu povahu a zaväzuje bezvýhradne všetkých právnych nástupcov zmluvných strán. S prechodom alebo prevodom pohľadávky z postupcu na postupníka nadobúda postupník zároveň celé príslušenstvo pohľadávky (vrátane nároku na úhradu nákladov spojených s uplatnením tejto pohľadávky pred rozhodcovským súdom, ktorý mu bude v prípade úspechu v spore rozhodcovským súdom priznaný), všetky hmotné práva, iné práva a procesné práva, ktoré sú s postúpenou pohľadávkou spojené vrátane práva ustanovovať rozhodcu dojednaným spôsobom podľa ods. 2 tohto článku.

19. V bode 2. osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k predmetnej poisťnej zmluve bolo uvedené: „Poisťník (poistený) a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojím podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.“

20. Poisťné zmluvy, ktoré boli uzatvorené medzi sporovými stranami je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Zo zmluvy je zjavné, že žalovaná ako poisťovateľ konal v rámci predmetu svojej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra a žalobcovia sú spotrebiteľmi, keďže uzatvorili zmluvu ako fyzické osoby. Pre spotrebiteľské zmluvy je pritom charakteristické, že ide o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačeními tlačivami a spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Týka sa to aj predmetnej veci, pretože poisťné zmluvy boli vyplnené na vopred pripravenom predtlačeními tlačive.

21. Súd konštatuje, že právny vzťah medzi stranami sporu, založený vyššie označenou poisťnou zmluvou je spotrebiteľským vzťahom, preto je ho potrebné posúdiť aj podľa ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, a to s prihliadnutím na právnu úpravu platnú v čase uzavretia zmluvy ako i zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014 (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“).

22. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v platnom znení spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom. (Tento výpočet zo strany zákonodarcu dopĺňaný a precizovaný a v tomto výpočte s účinnosťou od 1.1.2008 je výslovne uvedená aj neprijateľná podmienka - požadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom boli výlučne riešené v rozhodcovskom konaní. Len zo samej skutočnosti, že sa uvedená podmienka v tomto príkladnom výpočte v čase uzatvorenia zmluvy nenachádzala, nemožno vyvodiť, že vyžadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, nie je neprijateľnou podmienkou obsiahnutou v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

23. Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),

b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,

c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,

d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,

e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,

f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,

g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),

h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo

i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,

j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

24. Podľa § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 335/2014 Z.z.“) tento zákon upravuje spotrebiteľské rozhodcovské konanie.

Podľa § 45 ods. 1 písm. e) zákona č. 335/2014 Z.z. účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy.

Podľa § 47 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, nemožnosti riešiť predmet sporu v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo z dôvodu, že sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, pokračuje súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Podľa § 73 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

Podľa § 73 ods. 2 zákona č. 335/2014 Z.z. na trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014; ustanovenie § 46 ods. 3 tým nie je dotknuté.

Podľa § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

25. Na základe vykonaného dokazovania a vyššie citovaných zákonných ustanovení mal súd za preukázané, že žaloba žalobcov v rade 1/ až 6/ je dôvodná a bola podaná včas, t.j. v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote, ktoré tvrdenie žalujúcej strany nebolo žalovanou nijakým spôsobom spochybnené. Vyhláseniu tohto rozsudku nebránilo ani zavedenie nútenej správy žalovanej, keďže táto skutočnosť nemá v zmysle príslušných právnych predpisov vplyv na procesnú spôsobilosť žalovanej, ani nemá za následok prerušenie, či zastavenie súdnych konaní, v ktorých žalovaná vystupuje ako strana.

26. Podľa názoru súdu žiadne také dojednanie (viď bod 18. a 19. tohto rozsudku) ani obdobné dojednanie nemožno považovať za také, ktoré by zabezpečovalo patričnú rovnováhu v právach a povinnostiach, či presnejšie nedostatok značnej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa. Takto koncipovaná rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ nielenže nemá dosah na výber rozhodcovského súdu, prípadne rozhodcu, ale v zmysle tejto doložky sa spotrebiteľ vopred vzdáva riešiť prípadné spory vzniknuté zo zmluvného vzťahu pred všeobecným štátnym súdom. Takto formulovaná rozhodcovská doložka bola tiež v rozpore so zákonom č. 244/2002 Z.z., konkrétne s ustanoveniami § 6 a § 8 označeného zákona (upravujúcimi spôsoby dohody zmluvných strán o rozhodcovi), keďže doložka oprávňuje na výber rozhodcu výlučne len žalovanú, ktorej dokonca umožňuje zriadiť „vlastný“ rozhodcovský súd. Táto rozhodcovská doložka odporuje základným predpokladom na nezávislosť a nestrannosť rozhodcov a základným procesným zásadám rozhodcovského konania (rovnosť účastníkov konania podľa § 17 označeného zákona). V súvislosti s predmetným rozhodcovským konaním nemožno prehliadnuť ani zjavne neprimerané finančné náklady - poplatky a trovy rozhodcovského konania, ktoré si toto arbitrážne konania vyžiadalo, a to tak vo vzťahu k žalobcom vymáhanému nároku, ako i v porovnaní s nákladmi, ktoré sú spojené s konaním pred všeobecným súdom (trovy rozhodcovského konania vo všetkých vyššie uvedených prípadoch prevyšujú výšku uplatnených pohľadávok).

27. Predmetná rozhodcovská doložka z hľadiska svojej formulácie napĺňa všetky kritériá neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súd konštatuje, že v danom prípade nemožno predmetnú rozhodcovskú doložku považovať za individuálne dojednanú. Táto doložka je totiž obsiahnutá vo všeobecných poistných podmienkach, na ktorých tvorbe spotrebiteľ neparticipoval a ktorých obsah nemohol ovplyvniť. Na

a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé prejednanie veci podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. XX M. XXX/XXXX z XX.X.XXXX a postupom, ktorý mu predchádzal, porušené nebolo. V označenom náleze konajúci senát Ústavného súdu Slovenskej republiky okrem iného konštatoval: „K podobnému názoru ako v tejto veci ústavný súd dospel aj v konaní o iných obdobných sťažnostiach (I. ÚS 359/2012, I. ÚS XXX/XXXX, m. m. IV. ÚS XXX/XXXX, II. ÚS XXX/XXXX, A.. ÚS XXX/XXXX, A.. ÚS XXX/XXXX, A.. ÚS XXX/XXXX, resp. A.. ÚS XXX/XXXX) a na uvedenom názore konajúceho senátu I. ÚS nemení nič ani skutočnosť, že senát II. ÚS rozhodol 10. júla 2013 vo veci sp.zn. II. ÚS XXX/XXXX inak/opačne, resp. že v niektorých iných prípadoch návrhy sťažovateľky boli eventuálne prijaté na ďalšie konanie. V. senát II. ÚS v tomto opačnom rozhodnutí, ktorým vyhovel sťažovateľke - okrem toho, že ešte krátko predtým XX. februára 2013 vo veci sp.zn. II. ÚS XXX/XXXX (išlo dokonca o spojené štyri sťažnosti) sťažnosť sťažovateľky v obdobnej veci odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť - rozhodol bez toho, aby zdôvodnil potrebu zmeny doterajšej konštantnej judikatúry (napr. I. ÚS 359/2012, I. ÚS XXX/XXXX, m.m. IV. ÚS XXX/XXXX, II. ÚS XXX/XXXX, A.. ÚS XXX/XXXX, A.. ÚS XXX/XXXX, A.. ÚS XXX/XXXX) a predmetnú vec ani nepredložil podľa § 6 zákona o ústavnom súde plénu ústavného súdu pre účely zjednotenia právnych názorov senátov (k odchylnému právnomu názoru dochádza aj v súvislosti s procesnými rozhodnutiami o odmietnutí sťažností z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti, keďže ide o kvázi meritórne rozhodnutia, pozn.) Pre toto opačné rozhodnutie senátu II. ÚS možno bez ďalšieho považovať za ojedinelé a vybočujúce z inak konštantnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu. Pri rozhodovaní (nielen) ústavného súdu je potrebné mať na zreteli predovšetkým záujem na stabilite súdnych rozhodnutí....“.

30. Primárnym základom záveru okresného súdu je neplatnosť samotnej rozhodcovskej doložky, pričom táto neplatnosť rozhodcovskej doložky vyplýva nielen z posudzovania predmetnej rozhodcovskej doložky podľa spotrebiteľských právnych noriem (rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná), i z posúdenia rozhodcovskej doložky podľa zákona č. 244/2002 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej poisťnej zmluvy.

31. Neplatnosť rozhodcovskej doložky následne spôsobila, že rozhodcovský rozsudok, vydaný na jej základe, nie je formálne a materiálne vykonateľným. Právna teória i súdna prax považuje rozhodnutie vydané orgánom, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, za rozhodnutie zdanlivé, ničotné, nulité (paakt).

32. Len pre úplnosť súd navyše dodáva, že predmetné rozhodcovské rozsudky vydané sú postihnuté vadou formálnej vykonateľnosti z dôvodu, že boli vydané postupom, ktorý nemal oporu v zákone č. 244/2002 Z.z. a v platných právnych predpisoch. Zákon č. 244/2002 Z.z. vychádza z modelu súdneho konania uskutočňovaného za účasti oboch sporových strán, ktoré majú právo vyjadriť sa k predmetu sporu ešte pred vydaním meritórneho rozhodnutia, ktoré má byť obdobou súdneho rozsudku. Postupy obdobné rozkazným konaniam neboli ani pri použití § 51 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z.z. prípustné. Podľa názoru súdu postup rozhodcu v rozhodcovskom konaní, ktorý viedol k vydaniu rozhodcovského rozsudku v tzv. „skrátenom konaní“, nemá žiadnu oporu v zákone č. 244/2002 Z.z. Zákon č. 244/2002 Z.z. nepozná pojem skrátenejší rozhodcovský rozsudok. V zmysle ustanovenia § 33 označeného zákona rozhodcovský súd rozhoduje rozhodcovským rozsudkom. Keďže zákon č. 244/2002 Z.z. nepoznal pojem skrátenejší rozhodcovský rozsudok, nemôže si ho rozhodca upraviť v rokovacom poriadku. Rokovací poriadok slúži k tomu, aby si rozhodcovský súd upravil konanie v zmysle zákona o rozhodcovskom konaní. Rokovací poriadok je interný akt, ktorý nie je nadriadený zákonu a z toho dôvodu nemôže upraviť spôsob rozhodovania mimo rámec zákona. Z uvedeného teda vyplýva, že rozhodcovský súd nemal právo rozhodovať v skrátenom rozhodcovskom konaní, ani skrátenejším rozhodcovským rozsudkom.

33. Na základe vyššie uvedených skutočností súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

34. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z toho, že žalobcovia v rade 1/ až 6/ boli v celom rozsahu úspešní, keďže ich žalobe bolo vyhovené. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia ako úspešná strana sporu si nárok na náhradu trov konania neuplatnili a preukázateľne im

ani žiadne trovy v súvislosti s týmto konaním nevznikli, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia tohto rozsudku na Okresnom súde Námestovo (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)(§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).